

De dag van de Ontmoeting...een terugblik

Onwennig, nieuwsgierig en kliekend bij bekenden togen 18 november ruim driehonderd leerkrachten naar één van de zes scholen in Veldhoven en Vessem die hen welkom heetten op de Veldvest studiedag. Wat hen te wachten stond, was 'iets' met workshops, een lunch en na afloop een borrel. Het werd een inhoudelijke, boeiende dag voor iedereen. 'Anders, verrassend en prikkelend', klonken de reacties gaandeweg de dag en de dagen erna.

Het is even over negenen en in de grote hal van De Berckacker keuvelen de aanwezige leraressen er gezellig op los, de leraren zijn op één hand te tellen. Als Harry van het Hof het woord neemt, wordt het stil en volgt een uitleg over het dagprogramma. In verschillende groepen, corresponderend met de kleuren van de naamkaartjes, gaat iedereen vandaag drie workshops bijwonen: het debat-, kennis-, en kijkatelier. De drie ateliers corresponderen met de drie binnen Veldvest gangbare leertheorieën, te weten het cultureel leren, empirisme en constructivisme. Ook wordt er een optreden verzorgd door schrijver Patrick van Rhijn en theatergezelschap Pluim.

Ik ben mezelf niet of al die jaren nooit geweest, ik ben de schoenmaker bij de verkeerde leest zingen Acda en de Munnik even later in één van de klaslokalen. Welkom bij het kijkatelier. Waar gaat dit liedje eigenlijk over? Het groepje Op Dreefcollega's discussieert er meteen flink op los en zijn eigenlijk nog niet klaar als ze zich al moeten melden bij het volgende onderdeel. Wat zie je en hoe kijk je? Het gezicht van Einstein blijkt op afstand ook Marilyn Monroe te zijn. En hoeveel gezichten zitten er in de boom verstopt? Gezichten?

Een tafeltje verder wordt gediscussieerd aan de hand van uitspraken, zoals: *Niet moeten maar ontmoeten bepaalt een succesvol vervolg* of deze: *zorg dat je niet te betrokken raakt, want over een kwartier begint de fruitkring*. Een leerkracht van Jan Lighthart verzucht dat ze op hun school heel veel 'moeten'. "En terecht", zegt ze er meteen achteraan, "maar ik verlang er wel naar weer meer ruimte te krijgen voor andere dingen dan puur de cognitieve ontwikkeling."

Bij het laatste onderdeel van het kijkatelier tellen de toeschouwers geconcentreerd hoe vaak de twee ballen worden overgespeeld op het getoonde filmpje. Dat er een als aap verkleed persoon door het beeld wandelt is velen ontgaan. De vertaalslag naar de dagelijkse onderwijspraktijk is snel gemaakt: met welke bril kijk je naar je kinderen in de klas? En ook hoe zien kinderen jou?

Bij binnenkomst op De Casimir wordt volop gepraat en koffie gedronken. Even later gaan Heidi Daams en Noud Moeskops voortvarend van start bij de workshop sociaal cultureel leren. De in tweeën gesplitste groep mag met elkaar in debat over de stelling *De school moet kinderen opvoeden tot brave burgers*. Een jury beoordeelt welke groep het meest geloofwaardig en overtuigend over komt. De eerste ronde blijkt een mooie opwarmer, het echte werk begint bij stelling twee: *Als leerkracht moet je vooral afgerekend worden op je onderwijsprestaties*. De twee partijen leggen elkaar in hoog tempo het vuur aan de schenen, de deelnemers zijn actief en betrokken. Na afloop klinken enthousiaste geluiden en een aantal leerkrachten zegt hier in de eigen klas ook (weer) mee aan de slag te willen gaan.

Na de lunch ontvangen Marieke Wensing en Maria Veenvliet op de Zeelsterhof voor de derde en laatste keer hun deelnemers in het Kennisatelier. Deze workshop is gerelateerd aan het empirisme, de leertheorie die ervan uitgaat dat we de dingen kennen door ervaring, in

samenhang met de context. Niet voor niets staat kennisoverdracht hier centraal: *Hoe leren kinderen? Komt het over wat we willen overdragen?* In twee groepen gaan de leerkrachten aan de slag met het directe instructie model, een manier van werken waar leerkrachten (onbewust) al weet van hebben. Het kennisatelier vormt een opmaat naar de Vensters, vertelt Marieke bij de afsluiting. In de vensters gaan leerkrachten van Veldvest werken aan hun professionaliteit, te beginnen bij hun didactische effectiviteit.

De workshops zitten er op. De beurt is nog aan schrijver Patrick van Rhijn. Aan de hand van fragmenten uit zijn (autobiografische) boek maakt hij duidelijk dat zijns inziens alles draait om de manier waarop jezelf betekenis geeft aan de gebeurtenissen die op je pad komen. “Op een dag als deze ontmoet je ook jezelf. Ben jij die stem? Of is het slechts een filter waardoor je kijkt? Hoe luister je? Waar zit je blinde vlek?”. Het afsluitende muziektheater van theater Pluim over de koning en de kunstenaar, is soms hilarisch, dan weer ontroerend. Het geeft genoeg stof tot nadenken en napraten. Bij de borrel.